

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS

JUDUL :FAKTOR PEMILIHAN PERBANKAN ISLAM DI ANTARA BANK ISLAM MALAYSIA BERHAD DAN BANK KONVENTIONAL DI KALANGAN KAKITANGAN AWAM DI KOTA KINABALU

IJAZAH :SARJANA SASTERA
SESI PENGAJIAN :2004-2006

Saya NOR'AZURAH BINTI MD KAMDARI mengaku membenarkan tesis Sarjana Sastera ini disimpan di Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:

1. Tesis adalah hakmilik Universiti Malaysia Sabah.
2. Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi.
4. TIDAK TERHAD

Disahkan oleh:

(Penulis : NOR'AZURAH BINTI MD KAMDARI) (TANDATANGAN PUSTAKAWAN)

Alamat Tetap:

Kolej Kediaman Kg D,
Universiti Malaysia Sabah,
88999 Kota Kinabalu,
Sabah, Malaysia.

(Penyelia :DR. REMALI YUSOFF
PN DAYANGKU ASLINAH ABDUL RAHIM)

Tarikh: 10/ 8/ 2006

CATATAN : @ Tesis dimaksudkan sebagai tesis ijazah Doktor Falsafah dan Sarjana secara penyelidikan atau disertasi bagi pengajian secara kerja kursus dan penyelidikan, atau Laporan Projek Sarjana Muda (LPSM)

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

FAKTOR PEMILIHAN PERBANKAN ISLAM DI
ANTARA BANK ISLAM MALAYSIA BERHAD
DAN BANK KONVENTSIONAL DI
KALANGAN KAKITANGAN
AWAM DI KOTA KINABALU

NOR'AZURAH BTE MD KAMDARI

PERPUSTAKAAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

TESIS YANG DIKEMUKAKAN UNTUK
MEMENUHI SEBAHAGIAN DARIPADA SYARAT
MEMPEROLEHI IJAZAH SARJANA EKONOMI
DENGAN KEPUJIAN

SEKOLAH PERNIAGAAN DAN EKONOMI
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

2006

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

PENGAKUAN

(3)

Karya ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan, ringkasan dan rujukan yang tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya.

NOR'AZURAH BTE MD KAMDARI
PS04-002-007
10 OGOS 2006

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

DIPERAKUI OLEH**PROFESSOR DR. REMALI YUSOFF****DR. REMALI YUSOFF**
PENYELIA**PUAN DAYANGKU ASLINAH ABDUL RAHIM**
PENYELIA BERSAMA**PROF. DR. ABDUL GHAFAR ISMAIL**
(PEMERIKSA LUAR)**EN. ROZILEE ASID**
(PEMERIKSA DALAM)**DR. HJ. KASIM HJ. MANSUR**
(DEKAN SEKOLAH PERNIAGAAN DAN EKONOMI)
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH**PROF. DATIN DR. MARYATI MOHAMED**
(DEKAN PUSAT PENGAJIAN PASCASISWAZAH)
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
UMS
 UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

PENGHARGAAN

Syukur alhamdulillah kehadrat Ilahi kerana dengan limpah dan kurnia-Nya, saya dapat menyempurnakan tesis ini.

Saya ingin mengambil kesempatan untuk merakamkan jutaan terima kasih kepada penyelia utama saya, Dr. Remali Yusoff kerana membimbang saya sehingga saya dapat menyiapkan tesis ini. Ditujukan ucapan terima kasih juga kepada penyelia saya yang kedua Puan Dayangku Aslina Abdul Rahim kerana memberikan sokongan dan panduan semasa proses penulisan tesis ini. Jasa baik kalian akan saya kenang buat selama-lamanya.

Jutaan terima kasih juga dirakamkan kepada Dekan Sekolah Perniagaan dan Ekonomi Universiti Malaysia Sabah, Dr. Hj Kasim Hj. Mansur kerana memberikan dorongan dan sokongan kepada saya dalam menyiapkan tesis ini. Tidak dilupakan juga kepada Timbalan Dekan Akademik En Mohd Rahimie Abd. Karim, Pemeriksa Dalam En. Rozilee Asid dan juga buat Puan Caroline Geetha, kerana memberikan panduan dan tunjuk ajar semasa kajian ini dijalankan.

Ingin juga saya merakamkan jutaan terima kasih kepada ayahanda dan bonda yang tercinta En Md Kamdari Md Salleh dan Puan Rosnah Mansor, tanpa pengorbanan dan dorongan mereka tidaklah saya dapat menyiapkan penulisan tesis ini. Disini juga saya ingin mengambil kesempatan untuk mengucapkan ribuan terima kasih kepada En. Mohd Noh dan Puan Patimah Mustafa kerana menyokong saya untuk menamatkan pengajian saya. Akhir sekali, sekalung budi kepada yang diingati dan dikasihi Mohd Fahmi Mohd Noh kerana memahami dan banyak berkorban, menyumbangkan masa dan tenaga di dalam membantu saya menyempurnakan kajian ini. Juga kepada rakan-rakan seperjuangan dan semua yang mengenali diri saya, terima kasih di atas bantuan dan sokongan kalian semua. Sekian, terima kasih.

Nor'Azurah Md Kamdari
PS04-002-007
10 Ogos 2006

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

ABSTRAK

FAKTOR PEMILIHAN PERBANKAN ISLAM DI ANTARA BANK ISLAM MALAYSIA BERHAD DAN BANK KONVENTIONAL DI KALANGAN KAKITANGAN AWAM DI KOTA KINABALU

Kajian ini berpandukan kepada pengumpulan data daripada pelbagai kumpulan kakitangan awam yang merupakan pelanggan perbankan Islam di Bank Islam Malaysia Berhad dan bank konvensional yang menawarkan perkhidmatan perbankan Islam. Kajian menggunakan 500 responden bagi menentukan faktor pemilihan perbankan Islam pelanggan terhadap BIMB, bank konvensional dan kedua-dua bank tersebut. Pengumpulan data terdiri daripada pelanggan dan pendeposit dan telah dibahagikan kepada tiga kategori kakitangan awam iaitu pengurus, eksekutif dan pekerja teknikal di Kota Kinabalu. Analisis keputusan kajian berdasarkan kaedah *varimax rotated*. Berdasarkan analisis tersebut, kajian telah menemui penentu bagi faktor pertama bagi BIMB iaitu '*lokasi*' (X3), '*pendapatan pendeposit* (X5)', '*kualiti perkhidmatan pelanggan*' (X4) dan '*harga produk*' (X6). Manakala bagi bank konvensional yang menawarkan Perbankan Islam faktor penentu pertama ialah '*lokasi*' (X3), '*pendapatan pendeposit*' (X5), '*kualiti perkhidmatan pelanggar*' (X4) dan '*reputasi dan imej Islam*' (X1). Akhir sekali bagi BIMB dan bank konvensional faktor penentu pertama ialah '*harga produk*' (X6), '*reputasi dan imej Islam*' (X1), '*keselesaan*' (X2) dan '*pendapatan pendeposit*' (X5).

ABSTRACT**SELECTION FACTORS OF ISLAMIC BANKING BETWEEN BANK ISLAM MALAYSIA BERHAD AND CONVENTIONAL BANKS AMONGST PUBLIC SERVANTS IN KOTA KINABALU**

This study is based on data collected from various groups of public servants who are customers of a full-fledged Islamic bank in Kota Kinabalu Sabah namely, Bank Islam Malaysia Berhad (BIMB) and other conventional banks offering Islamic windows. Using a sample of 500 respondents, this paper, therefore, aims to explore the selection factors of the depositors for BIMB, conventional banks offering Islamic banking and both of the banks. The paper is based on data collected from customers and depositors, which are divided into three categories of public servants namely managers, executives and technical workers in Kota Kinabalu. The results shows that for BIMB, the main interpretation of independent dimensions based on the varimax rotated matrix first factors delineates a cluster of relationship are 'location' (X3), 'income of depositors' (X5), 'customers services quality' (X4), and 'product price' (X6). Whereas for the conventional banks offering Islamic windows the factors are 'location' (X3), 'income of depositors' (X5), 'customers services quality' (X4), 'Islamic reputation and image' (X1). In addition, for the both of the banks, the factors are 'product price factor' (X6), 'Islamic reputation and image' (X1), 'convenience' (X2), and 'income of depositors' (X5).

KANDUNGAN

Halaman

PENGAKUAN	iv
PENGHARGAAN	vi
ABSTRAK	vii
ABSTRACT	viii
SENARAI KANDUNGAN	ix
SENARAI JADUAL	xi
SENARAI RAJAH	xxiii
SENARAI SINGKATAN	xxiv

BAB I PENGENALAN

1.1 Pendahuluan	1
1.2 Kenyataan Permasalahan	1
1.3 Objektif Kajian	2
1.4 Hipotesis Kajian	2
1.5 Metodologi Kajian	3
1.6 Kepentingan Kajian	4
1.7 Skop Kajian	4
1.8 Organisasi Kajian	5

BAB II MAKROEKONOMI DAN DASAR KERAJAAN DI MALAYSIA

2.1	Pendahuluan	8
2.2	Latar Belakang Ekonomi Malaysia	9
2.3	Perkembangan Keluaran Dalam Negara Kasar Malaysia	9
2.4	Perkembangan Deposit Perbankan Islam	11
2.5	Dasar Ekonomi Baru (1971-1990)	12
2.5.1	Kemiskinan dan Agihan Pendapatan	14
2.5.2	Penyusunan Semula Hak Milik Modal Saham	15
2.5.3	Penyusunan Semula Gunatenaga	16
2.5.4	Menyusun Semula Lapisan Masyarakat	18
2.5.5	Kadar Kemiskinan Tidak Seimbang	20
2.6	Kesimpulan Perlaksanaan Dasar Ekonomi Baru	20
2.7	Dasar Pembangunan Nasional	21
2.7.1	Matlamat Dasar Pembangunan Nasional	22
2.7.1.1	Meneruskan Perjuangan Membasmi Kemiskinan	23
2.7.1.2	Meneruskan Perjuangan Menyusun Semula Masyarakat	25
2.7.2	Kesimpulan Perlaksanaan Dasar Pembangunan Nasional	27
2.8	Wawasan 2020	30
2.8.1	Sembilan Cabaran Wawasan 2020	31
2.8.1.1	Membina Bangsa Malaysia yang Bersatu Padu	32
2.8.1.2	Membina Masyarakat yang Berjiwa Bebas, Tenteram dan Berkeyakinan	32

2.8.1.3 Memupuk dan Membina Masyarakat Demokratik yang Matang	32
2.8.1.4 Mewujudkan Masyarakat yang Bermoral dan Beretika	33
2.8.1.5 Mewujudkan Masyarakat yang Matang, Liberal dan Bertolak Ansur	33
2.8.1.6 Mewujudkan Masyarakat yang Maju dan Saintifik	33
2.8.1.7 Mewujudkan Masyarakat Penyayang dan Menyayangi	34
2.8.1.8 Menjamin Masyarakat yang Adil dalam Bidang Ekonomi	34
2.8.1.9 Memupuk dan Membina Masyarakat Makmur	34
2.9 Kesimpulan	34

BAB III BANK NEGARA MALAYSIA DAN DASAR KEWANGAN DI MALAYSIA

3.1 Pendahuluan	37
3.2 Penubuhan Bank Negara Malaysia	38
3.3 Fungsi Bank Negara Malaysia	41
3.3.1 Bertindak Sebagai Bank Kepada Kerajaan	41
3.3.2 Bertindak Sebagai Bank Kepada Bank-Bank Perdagangan	42
3.3.3 Mengawal Kegiatan Bank-Bank Perdagangan	43
3.3.4 Mengawal Kestabilan Nilai Wang dan Sektor Luar Negeri	45
3.3.5 Mengeluarkan Wang Syiling dan Wang Kertas	45
3.3.6 Menjalankan Dasar Kewangan	46
3.4 Peranan Bank Negara Terhadap Skim Perbankan Islam	47

3.4.1 Mewujudkan Satu Skim Perbankan Islam	47
3.4.2 Mewujudkan Skim Perbankan Tanpa Faedah atau Skim Perbankan Islam	48
3.4.3 Mewujudkan Garis Panduan bagi Penyata Kewangan	52
3.4.4 Mewujudkan Persatuan Institusi Perbankan Islam Malaysia	52
3.4.5 Mewujudkan Majlis Penasihat Syariah Kebangsaan	53
3.4.6 Mbenarkan Kewujudan Bank Islam Kedua	54
3.4.7 Mbenarkan Pembangunan Institusi Berasaskan Perbankan Islam	54
3.4.7.1 Syarikat Takaful	55
3.4.7.2 Institusi Tabungan	56
3.4.7.3 Institusi Kewangan Pembangunan	57
3.4.7.4 Perantara Kewangan	57
3.5 Dasar Kewangan di Malaysia	58
3.5.1 Dasar Kewangan Kuantitatif	58
3.5.1.1 Operasi Pasaran Terbuka	59
3.5.1.2 Mengubah Kadar Bunga dan Kadar Diskaun	59
3.5.1.3 Mengubah Kadar Cadangan Minimum	61
3.5.2 Dasar Kewangan Kualitatif	61
3.5.2.1 Pengawalan Pinjaman Secara Terpilih	62
3.5.2.2 Pembujukan Moral	62
3.6 Pasaran Wang	63
3.6.1 Pasaran Wang Tempatan	63
3.6.2 Instrumen Pasaran Kewangan (Kerajaan)	64
3.6.2.1 Bil Perbendaraan	65

3.6.2.2	Sekuriti Kerajaan Malaysia (MGS)	65
3.6.2.2.1	Pengeluaran Tertutup	65
3.6.2.2.2	Pengeluaran Terbuka	66
3.6.2.3	Sijil Pelaburan Kerajaan (GIC)	69
3.6.3	Intrumen Pasaran Terbitan (Swasta)	69
3.6.3.1	Penerimaan Jurubank	70
3.6.3.2	Sijil Deposit Boleh Niaga (NCD)	71
3.6.3.3	Sijil Deposit Boleh Niaga Berkadar Terapung (FRNCD)	73
3.7	Pasaran Wang Secara Islam	73
3.8	Kesimpulan	76

BAB IV BANK ISLAM MALAYSIA BERHAD

4.1	Pendahuluan	79
4.2	Perkembangan Awal Perbankan Islam di Malaysia	80
4.3	Pertubuhan Bank Islam Malaysia Berhad (BIMB)	82
4.4	Keperluan Bank Islam	85
4.5	Prinsip Bank Islam	85
4.5.1	Ideologi	86
4.5.2	Pelaburan Untung Bersama	86
4.5.3	Pembangunan	87
4.5.4	Positif	87
4.5.5	Sosial	88
4.5.6	Kepelbagaian	88
4.6	Perkhidmatan di Bank Islam Malaysia Berhad	88

4.6.1	Jenis Tabungan	90
4.6.1.1	Akaun Semasa	90
4.6.1.2	Akaun Tabungan	90
4.6.1.3	Akaun Pelaburan	91
4.6.1.4	Akaun Pelaburan Khas	92
4.6.2	Jenis Pembiayaan dan Pelaburan	92
4.6.2.1	Pembiayaan Projek Berasaskan Mudharabah	94
4.6.2.2	Pembiayaan Projek Berasaskan Musyarakah	94
4.6.2.3	Pembiayaan Memperoleh Harta Berasaskan Jualan Dengan Tambahan Untung (Murabahah)	95
4.6.2.4	Pembiayaan Memperoleh Harta Berasaskan Jualan Harga Tangguh (Bai Bithaman Ajil)	96
4.6.2.5	Pembiayaan Memperoleh Harta Berasaskan Sewaan (Al-Ijarah)	96
4.6.2.6	Pembiayaan Memperoleh Harta Berasaskan Sewa Jual (Bai' Al-Ta'jiri)	97
4.6.2.7	Pembiayaan Kehendak Modal Pusingan Jualan Dengan Tambahan Untung (Murabahah)	97
4.6.3	Jenis Pembiayaan Perdagangan	98
4.6.3.1	Surat Kredit	98
4.6.3.1.1	Surat Kredit Berasaskan Wakalah	99
4.6.3.1.2	Surat Kredit Berasaskan Musyarakah	100
4.6.3.1.3	Surat Kredit Berasaskan Jualan dengan Tambahan Untung	101
4.6.3.1.4	Surat Jaminan	102
4.6.4	Hutang Kebajikan (Al- Qurah Ul-Hasan)	103
4.6.5	Perkhidmatan Lain	103

4.7	Pretasi Bank Islam Malaysia Berhad	106
4.8	Matlamat Bank Islam Malaysia Berhad	107
4.9	Cawangan dan Subsidiari Bank Islam Malaysia Berhad	109
4.10	Kedudukan Kewangan Bank Islam Malaysia Berhad	110
4.10.1	Harta, tabungan dan Pembiayaan atau Pelaburan	111
4.10.2	Keuntungan	111
4.11	Kesimpulan	111

BAB V INSTITUSI-INSTITUSI PERBANKAN DI MALAYSIA

5.1	Pendahuluan	113
5.2	Sistem Perbankan Islam di Malaysia	114
5.2.1	Institusi Kewangan Islam Sepenuhnya (<i>Fully-fledged Islamic financial institutions</i>)	115
5.2.2	Institusi Kewangan Konvensional Bersama Sistem Perbankan Islam (<i>Conventional Financial Institutions With Islamic Windows</i>)	116
5.3	Bank Perdagangan	118
5.3.1	Fungsi Bank Perdagangan	120
5.3.1.1	Proses Mencipta Wang	120
5.3.1.2	Mekanisme Pembayaran	121
5.3.1.3	Mengumpulkan Tabungan	123
5.3.1.4	Pemberian Kredit	123
5.3.1.5	Kemudahan Pembiayaan Perdagangan Antarabangsa	124
5.3.1.6	Penyimpanan Barang Bernilai	125
5.4	Syarikat Kewangan	127

5.4.1	Perkembangan Syarikat Kewangan	128
5.5	Bank-Bank Saudagar	134
5.5.1	Perkembangan Bank Saudagar	135
5.6	Syarikat-Syarikat Diskaun	138
5.8	Kedudukan Kewangan Perbankan Islam	139
5.9	Kesimpulan	141

BAB VI MODEL STATISTIK PERBANKAN ISLAM DI BIMB DAN BANK KONVENTSIONAL YANG DICADANGKAN

6.1	Pendahuluan	143
6.2	Tinjauan Kajian Lepas	143
6.3	Analisis Metodologi Kajian Faktor Pemilihan Pelanggan Terhadap Perbankan Islam dengan Perbankan Konvensional	147
6.3.1	Analisis Metodologi Kajian oleh Sudin Haron	147
6.3.1.1	Kaedah Analisis Pemilihan Bank oleh Sudin Haron	148
6.3.2	Analisis Metodologi Kajian oleh Philip Gerrard dan J.Barton Cunningham	154
6.3.2.1	Kaedah Analisis Pemilihan Bank oleh Philip Gerrard Dan J.Barton Cunningham	155
6.3.3	Analisis Metodologi Kajian oleh Asyraf Wajdi Dusuki dan Humayon Dar	160
6.3.3.1	Kaedah Analisis Pemilihan Bank oleh Asyraf Wajdi Dusuki dan Humayon Dar	161
6.4	Metodologi Kajian	166

6.4.1	Pembentukan Model Ekonometrik Faktor Pemilihan Perbankan Islam yang dicadangkan	168
6.4.1.1	Teori Permintaan Pengguna	168
6.4.1.1.1	Harga Barang Itu Sendiri	169
6.4.1.1.2	Harga Barang-Barang Lain (Pengganti dan Penggenap)	170
6.4.1.1.3	Pendapatan Pengguna	171
6.4.1.1.4	Citarasa	171
6.4.1.1.5	Saiz dan Struktur Penduduk	172
6.4.1.1.6	Dasar Kerajaan	172
6.4.1.1.7	Kadar Bunga	173
6.4.1.2	Teori Permintaan Wang	173
6.4.1.2.1	Paras Harga	174
6.4.1.2.2	Pendapatan Benar	174
6.4.1.2.3	Kadar Bunga	175
6.5	Pembentukan Model Permintaan Perbankan Islam di BIMB dan Bank Konvensional	176
6.5.1	Aplikasi Pembolehubah-Pembolehubah Pembentukan Model Permintaan Perbankan Islam di BIMB dan Bank Konvensional	178
6.5.1.1	Keselesaan	178
6.5.1.2	Reputasi dan Imej Islam	178
6.5.1.3	Pendapatan Pendeposit	179
6.5.2	Pembentukan Persamaan Model Faktor Pemilihan Perbankan Islam di BIMB dan Bank Konvensional	180
6.5.2.1	Definisi Pembolehubah Berdasarkan Model Faktor Pemilihan Perbankan Islam di BIMB dan Bank Konvensional	183

6.5.2.1.1	Keselesaan	183
6.5.2.1.2	Harga Produk	184
6.5.2.1.3	Reputasi dan Imej	184
6.5.2.1.4	Perkhidmatan Pelanggan	185
6.5.2.1.5	Lokasi	186
6.5.2.1.6	Agama	187
6.6	Kesimpulan	187

BAB VII KEPUTUSAN KAJIAN DAN ULASAN HIPOTESIS

7.1	Pendahuluan	189
7.2	Keputusan Profil Responden	189
7.3	Ujian Kebolehpercayaan (<i>Reliability Test</i>)	193
7.3.1	Model 1 (BIMB)	193
7.3.2	Model 2 (Bank Konvensional)	194
7.3.3	Model 3 (BIMB dan Bank Konvensional)	195
7.4	Ujian Analisis Faktor	197
7.4.1	Analisis Faktor : Faktor Pemilihan Kakitangan Awam ke atas BIMB	197
7.4.2	Analisis Faktor : Faktor Pemilihan Kakitangan Awam ke atas Bank Konvensional	200
7.4.3	Analisis Faktor : Faktor Pemilihan Kakitangan Awam ke atas BIMB dan Bank Konvensional	202
7.5	Analisis Hipotesis	205
7.5.1	Hipotesis Pertama	205
7.5.2	Hipotesis Kedua	206
7.5.3	Hipotesis Ketiga	208

7.6	Kesedaran Pelanggan Terhadap Sistem Perbankan Islam	209
7.7	Pendapat Pelanggan Terhadap Sistem Perbankan Islam	214

BAB VIII KESIMPULAN, HASIL KAJIAN DAN CADANGAN

8.1	Pendahuluan	221
8.2	Ringkasan Kajian	221
8.2.1	Kesimpulan Keputusan Model Pertama (BIMB)	222
8.2.2	Kesimpulan Keputusan Model Kedua Bank Konvensional	222
8.2.3	Kesimpulan Keputusan Model Ketiga (BIMB dan Bank Konvensional)	223
8.3	Hasil Kajian	224
8.3.1	Faktor Lokasi	224
8.3.2	Faktor Pendapatan Pendeposit	225
8.3.3	Faktor Perkhidmatan Pelanggan	225
8.3.4	Faktor Harga Produk	226
8.3.5	Faktor Reputasi dan Imej Islam	226
8.3.6	Faktor Keselesaan	227
8.4	Hasil Keputusan Hipotesis	227
8.5	Cadangan Kajian	229
8.5.1	Mempergiatkan Dalam Memperkenalkan Perbankan Islam	229
8.5.2	Menambahkan Cawangan BIMB	230
8.5.3	Meningkatkan Perkhidmatan Perbankan Islam	230
8.6	Saranan-Saranan Kajian Selanjutnya	231

BIBLIOGRAFI**REFRAT JAGUAL**

232

LAMPIRAN

Halaman

Jedual 2.1 : Jumlah KDNB dan Pendekabuh KDNB (RM Juta)	10
Jedual 2.2 : Deposit Perbankan Islam, Jumlah KDNB, Pendekabuh (RM Juta)	11
Jedual 2.3 : Jumlah Pendekabuh (RM Juta)	15
Jedual 2.4 : Pendekabuh Islam dan Non Islam (RM Juta)	15
Jedual 2.5 : Pendekabuh Islam dan Non Islam (RM Juta)	18
Jedual 4.2 : Pendekabuh Islam dan Non Islam Mengikut Penyelidikan Jelaskan (1985-1997)	105
Jedual 5.1 : Pendekabuh Islam Mengikut Negara di Malaysia	125
Jedual 5.2 : Pendekabuh Islam Mengikut Negara di Malaysia	130
Jedual 5.3 : Pendekabuh Islam Mengikut Negara	136
Jedual 5.4 : Pendekabuh Islam Mengikut Negara	139
Jedual 5.5 : Pendekabuh Islam Mengikut Tarikh, 1983-2004 (RM Juta)	140
Jedual 6.1 : Pendekabuh Islam Mengikut Penyelidikan Mengikut Turutan Penulis Oleh Sadiq Haron	150
Jedual 6.2 : Keputusan Analisis Faktor bagi Pemilihan Pelanggaran Muslim Oleh Sadiq Haron	152
Jedual 6.3 : Keputusan Analisis Faktor Bagi Faktor Pemilihan Pelanggaran Muslim Oleh Sadiq Haron	153
Jedual 6.4 : Pengaruh Konsep Amanah Dan Perbankan Islam	155
Jedual 6.5 : Pendekabuh Perbankan Mengikut Turutan Penulis Oleh Philip Gerard	157
Jedual 6.6 : Keputusan Analisis Faktor Bagi Faktor Pemilihan Pelanggaran Muslim Oleh Philip Gerard	158
Jedual 6.7 : Keputusan Analisis Faktor Bagi Faktor Pemilihan Pelanggaran Muslim Oleh Philip Gerard	159
Jedual 6.8 : Related Component Matrix ke atas Faktor Pemilihan Perbankan Islam Oleh Asyraf	164
Jedual 6.9 : Kajian Faktor Pemilihan Perbankan Islam (Komersial Dan Perbankan Islam)	166
Jedual 6.10 : Ujian Pencahabehan Model Faktor Pemilihan Perbankan Islam di BII-BII dan Bank Konvensional	168
Jedual 7.1 : Demografi Responden	172
Jedual 7.2 : Ujian Kebolehpercayaan Model 1 (BIMB)	174
Jedual 7.3 : Ujian Kebolehpercayaan Model 2 (Bank Konvensional)	175
Jedual 7.4 : Ujian Kebolehpercayaan Model 3 (BIMB dan Bank Konvensional)	176
Jedual 7.5 : Jika Crobedi Alpha	190
Jedual 7.6 : Related Component Matrix Faktor Pemilihan Ke atas BII-BII	199
Jedual 7.7 : Error-Item Correction Matrix (BIMB)	200
Jedual 7.8 : Related Component Matrix Faktor Pemilihan Ke atas Bank Konvensional	201
Jedual 7.9 : Inter-Item Correction Matrix (Bank Konvensional)	202
Jedual 7.10 : Related Component Matrix Faktor Pemilihan Ke atas BIMB dan Bank Konvensional	204
Jedual 7.11 : Inter-item Correction Matrix (BIMB dan Bank Konvensional)	205

SENARAI JADUAL

No. Jadual	Halaman
Jadual 2.1 : Jumlah KDNK Dan Pertumbuhan KDNK (RM Juta)	10
Jadual 2.2 : Deposit Perbankan Islam, Jumlah KDNK, Pertumbuhan KDNK (RM Juta)	12
Jadual 2.3 : Jumlah Pendapatan Mengikut Kaum	15
Jadual 2.4 : Pemilikan Hak Milik Modal Saham (RM Juta)	16
Jadual 2.5 : Jumlah Gunatenaga Mengikut Kaum (RM Juta)	18
Jadual 4.2 : Bahagian (%) Bank Islam daripada Keseluruhan Aktiviti Bank Perdagangan Tempatan (1985-1987)	108
Jadual 5.1 : Senarai Bank-Bank Perdagangan di Malaysia	126
Jadual 5.2 : Senarai Syarikat Kewangan Di Malaysia	130
Jadual 5.3 : Senarai Bank Saudagar Di Malaysia	136
Jadual 5.4 : Senarai Syarikat Diskaun Di Malaysia	139
Jadual 5.5 : Jumlah Kewangan Perbankan Islam, 1983-2004 (RM Juta)	140
Jadual 6.1 : Faktor Pemilihan Perbankan Mengikut Turutan Penting Oleh Sudin Haron	150
Jadual 6.2 : Keputusan Analisis Faktor Bagi Faktor Pemilihan Pelanggan Muslim Oleh Sudin Haron	152
Jadual 6.3 : Keputusan Analisis Faktor Bagi Faktor Pemilihan Pelanggan Bukan Muslim Oleh Sudin Haron	153
Jadual 6.4 : Pengetahuan Konsep Asas Islam Dan Perbankan Islam	155
Jadual 6.5 : Faktor Pemilihan Perbankan Mengikut Turutan Penting Oleh Philip Gerrard	157
Jadual 6.6 : Keputusan Analisis Faktor Bagi Faktor Pemilihan Pelanggan Muslim Oleh Philip Gerrard	158
Jadual 6.7 : Keputusan Analisis Faktor Bagi Faktor Pemilihan Pelanggan Bukan Muslim Oleh Philip Gerrard	159
Jadual 6.8 : <i>Rotated Component Matrix</i> ke atas Faktor Pemilihan Perbankan Islam Oleh Asyraf	164
Jadual 6.9 : Kajian Faktor Pemilihan Perbankan Islam (Konvensional Dan Perbankan Islam)	166
Jadual 6.10: Definisi Pembolehubah Model Faktor Pemilihan Perbankan Islam di BIMB dan Bank Konvensional	182
Jadual 7.1 : Demografi Responden	192
Jadual 7.2 : Ujian Kebolehpercayaan Model 1 (BIMB)	194
Jadual 7.3 : Ujian Kebolehpercayaan Model 2 (Bank Konvensional)	195
Jadual 7.4 : Ujian Kebolehpercayaan Model 3 (BIMB dan Bank Konvensional)	196
Jadual 7.5 : Nilai Crobach Alpha	196
Jadual 7.6 : <i>Rotated Component Matrix</i> Faktor Pemilihan Ke atas BIMB	199
Jadual 7.7 : <i>Inter-Item Correction Matrix</i> (BIMB)	200
Jadual 7.8 : <i>Rotated Component Matrix</i> Faktor Pemilihan Ke atas Bank Konvensional	201
Jadual 7.9 : Inter-Item Correction Matrix (Bank Konvensional)	202
Jadual 7.10: <i>Rotated Component Matrix</i> Faktor Pemilihan Ke atas BIMB dan Bank Konvensional	204
Jadual 7.11: Inter-Item Correction Matrix (BIMB dan Bank Konvensional)	205

Jadual 7.12: Taburan Kekerapan Pelanggan Dalam Pemilihan Perbankan Islam di BIMB dan Bank Konvensional	206
Jadual 7.13: Keputusan <i>Kruskall-Wallis Test, ANOVA, T-Test</i> Terhadap Hubungan Faktor Pemilihan Perbankan Islam Dengan Agama Islam	207
Jadual 7.14: Keputusan Ujian <i>Kruskall-Wallis Test</i> dan <i>Mean Ranks</i> Bagi Faktor Pemilihan Perbankan Islam Dengan Pendapatan Pendeposit	208
Jadual 7.15: Kesedaran Pelanggan Terhadap Perbankan Islam	213
Jadual 7.16: Pendapat Pelanggan Terhadap Sistem Perbankan Islam	219
Jadual 8.1 : Hubungan pembolehubah Faktor Pemilihan Mengikut Keutamaan (BIMB)	222
Jadual 8.2 : Hubungan pembolehubah Faktor Pemilihan Mengikut Keutamaan (Bank Konvensional)	223
Jadual 8.3 : Hubungan pembolehubah Faktor Pemilihan Mengikut Keutamaan (BIMB dan Bank Konvensional)	224

SENARAI SINGKATAN

ABI :	Akta Bank Islam
ABIK :	Akta Bank dan Institusi Kewangan 1989
AIBIM :	Persatuan Institusi Perbankan Islam Malaysia
ATM :	Mesin teler berautomasi
BA :	Penerimaan Jurubank
BAFIA :	Akta Institusi Kewangan dan Perbankan 1989
BIMB :	Bank Islam Malaysia Berhad
BOC :	Bank Of Commerce (M) Berhad
BMMB :	Bank Muamalat Malaysia Berhad
BNM :	Bank Negara Malaysia
BITM :	Bank Industri dan Teknologi Malaysia
BSN :	Bank Simpanan Nasional
BPI :	Bahagian Perbankan Islam
BPIM :	Bank Pembangunan dan Infrastruktur
CBA :	Akta Bank Negara
CBO :	Ordinan Bank Negara Tanah Melayu
CGC :	Credit Guarantee Corporation
CSR :	Corporate Social Responsibility
DEB :	Dasar Ekonomi Baru
DPI :	Dana Perbankan Islam
DPN :	Dasar Pembangunan Nasional
FRNCD :	Sijil Deposit Boleh Niaga Berkadar Terapung
GIC :	Sijil Pelaburan Kerajaan
GP8 :	Penyata Kewangan Industri Perbankan
IBA :	Akta Perbankan Islam
IDB :	Bank Pembangunan Islam
IOFC :	Pusat Kewangan Luar Negeri Antarabangsa
IPP :	Institusi-Institusi Pembiayaan Perindustrian
KDNK :	Keluaran Dalam Negara Kasar
KLSE :	Bursa Saham Kuala Lumpur
KMO :	<i>Kaiser Meyer Olkin</i>
KPA :	Kadar Pinjaman Asas
KPE :	Ketua Pegawai Eksekutif
KWSP :	Kumpulan Wang Simpanan Pekerja
LTAT :	Lembaga Tabung Angkatan Tentera
MGS :	Sekuriti Kerajaan Malaysia
MPPB :	Masyarakat Perdagangan dan Perindustrian Bumiputera
MPSK :	Majlis Penasihat Syariah Kebangsaan
NCD :	Sijil Deposit Boleh Niaga
NID :	Instrumen Deposit Boleh Niaga
PPB :	Penolong Pengurus Besar
PCA :	Principal Component Analysis
PMAB :	Pelaburan Mudharabah antara Bank
RRPJP2:	Rangka Rancangan Jangka Panjang Kedua
SJU :	Skim Jaminan Utama
SKM :	Sekuriti Kerajaan Malaysia
SPI :	Sistem Perbankan Islam
SPK :	Sijil Pelaburan Kerajaan
SPTF :	Sistem Perbankan Tanpa Faedah
STMB :	Syarikat Takaful Malaysia Berhad

- TB : Bil Perbendaharaan Malaaysia
 TNSB : Takaful Nasional Sdn. Berhad
 TPWM : Tender Pasaran Wang Mudharabah
 UPI : Unit Perbankan Islam
 YPEIM : Yayasan Pembangunan Ekonomi Islam Malaysia

PENGENALAN

1.1 Pendekatan

Sosial difusi di dalam suatu masyarakat menciptakan perubahan struktur kekuasaan. Tuguh tajuk, struktur sektor jasa yang ada diantara kita, keterlibatan perusahaan, maklumat kerjaya, hipotesis kerjaya, metodologi kerjaya, kepentingan kerjaya, dan kejuruteraan organisasi sahaja.

1.2 Kependidikan Perbankan Islam

Pendidikan Islam di negara Malaysia bukan lagi sesuatu yang baru. Pendidikan Islam telah wujud sebelum zaman yang lalu. Semasa penubuhan Bank Islam Malaysia Berhad (BIMB) yang merupakan perbankan Islam, terdapat 82% jumlah dana diantara bank konvensional yang ada. Bank Negara Malaysia telah memperkenalkan sistem Perbankan Islam (SBI) kepada bank konvensional supaya mendekatkan bank komersional menyediakan produk dan perkhidmatan perbankan Islam. Ibu bapa pelaku usahamasing yang bukan ahli agama perbankan Islam dalam mengayarkan sistem keusahanya sendiri.

Walau pun terdapat kerja yang telah dilakukan untuk memastikan perpaduan Bank Islam dengan bank konvensional tetapi masih belum ada kerja mengenai pemikiran perbankan Islam di BIMB dan bank konvensional.

BIBLIOGRAFI

Buku

- Abd. Ghafar Ismail dan Surthaman Kastin Hasan. 1993. *Bank Perdagangan di Malaysia: Struktur dan Pengurusan Dana*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Andrew B. Abel dan Ben S. Bernanke. 1991. *Macroeconomics*, USA: Addison-Wesley Publishing Company.
- Ariff, Mohammed, T.A. Wilkins dan W.K. Ann. 1989. *Proceeding of the Inaugural International conference on Asian Pacific Financial Markets*. N.U. Singapore: Dept. Of Finance and Banking, Faculty of Business Administration.
- Dr. Sobri Salamon. 1989. *Ekonomi Islam: Pengenalan Sistem dan Kemungkinan*. Petaling Jaya: Al Rahmaniah.
- Dr. Sobri Salamon. 1984. *Bank Islam*. Petaling Jaya: Terbitan Persatuan Ulama Malaysia (pum).
- Hamzaid Yahya. 1991. *Ekonomi (Bahagian Mikroekonomi)*, Selangor: Jabatan Analisa Ekonomi Fakulti Ekonomi Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Haji Mohidin Yahya. 1991. *Tukaran Asing dan Pasaran Wang: Teori dan Amalan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Jamal Ali. 2003. *Ekonomi Malaysia: Satu Analisis Dasar*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Just Faaland, Jack Parkinson dan Rais B. Saniman. 1991. *DEB: Pertumbuhan dan Ketaksamarataan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Kamus Dewan Edisi Ketiga. 2002. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa Dan Pustaka.
- Mohd. Saifuddin Zainal Abidin. 1987. *The Problem and Prospect of BIMB*. UIA: Faculty Economic.
- Naughton, Rony dan B. Shanmugam. 1989. *Recent Development in Malaysian Banking: The Impact of Bank Islam Malaysia Berhad*. N.U. Singapore : Processing of the Inangural International Conference on Asian Pacific Financial Markets oleh M. Ariff, T.A. Wilkins dan W.K. Ann (ed), Dept. of Finance and Banking, Faculty of Business and Administration.
- Julie Pallant. 2002. *SPSS Survival Manual : A Step by Step Guide To Data Analysis Using SPSS*. Philadelphia: Open University Press.
- Raja Mohammed Affandi. 1982. *Perusahaan Awam di Malaysia*. Kuala Lumpur: Sarjana Enterprise.

- Sadono Sukirno dan Mohamed Aslam Gulam Hassan. 1999. *Makroekonomi: Teori, Masalah & Dasar Kerajaan*. Selangor: Prantice Hall.
- Sadono Sukirno. 1992. *Makroekonomi*. Selangor: Aneka Publishing.
- Sadono Sukirno. 1992. *Makroekonomi*. Kuala Lumpur: Falkulti Ekonomi Dan Pentadbiran, Universiti Malaya, Aneka Publishing.
- Sadono Sukirno. 1995. *Makroekonomi*. Kuala Lumpur: Fakulti Ekonomi Dan Pentadbiran, Universiti Malaya, Aneka Publishing.
- Siddiqi, M.N. 1979. *The Economic Enterprise in Islam*. Lahore: Islamic Publications Ltd.
- Siddiqi, M.N. 1981. *Muslim Economic Thinking : A Survey of Contemporary Literature*. United Kingdom: The Islamic Foundation.
- Syed Abdul Khalid S.Hasan. 1986/87. *Bank Islam Malaysia Berhad: Satu Penilaian Awalan*. Selangor: Jabatan Analisis Ekonomi dan Dasar Awam, UKM.

Tesis dan Disertasi

- Asyraf Wajdi Dusuki dan Humayon Dar. 2005. *Stakeholders' Perceptions of Corporate Social Responsibility of Islamic Banks*. UK: University Loughborough Unpublished Ph.D Thesis.
- Kader, R. A. 1993. *Performance and Market Implications of Islamic Banking : A Case Study of Bank Islam Malaysia Berhad*. UK: University Durham. Unpublished Ph.D Thesis.
- Yusoff, R . 2004. *The Stability of Deposits in Islamic Banks versus Conventional Deposits in Malaysia*. UK: University Durham. Unpublished Ph.D Thesis.

Laporan oleh Organisasi

- Laporan Bank Negara. 1889-1999. *Bank Negara Malaysia Dan Sistem Kewangan Malaysia : Perubahan Sedekad 1989-1999*. Kuala Lumpur: Bank Negara Malaysia.
- Laporan Rangka Rancangan Jangka Panjang. 1991-2000. *Rangka Rancangan Jangka Panjang Kedua*. Kuala Lumpur: Jabatan Percetakan Negara.
- Laporan Rancangan Malaysia Kedua. 1975-1980. *Rancangan Malaysia Kedua*. Kuala Lumpur: Jabatan Percetakan Negara.

Laporan Rancangan Malaysia Keenam. 1990-1995. *Rancangan Malaysia Keenam*. Kuala Lumpur: Jabatan Percetakan Negara.

Laporan Rancangan Malaysia Ketujuh. 1995-2000. *Rancangan Malaysia Ketujuh*. Kuala Lumpur: Jabatan Percetakan Negara.

Laporan Rangka Rancangan Jangka Panjang Ketiga. 2001. Y.A.B Dato Seri Tun Dr Mahathir Bin Mohamad. *Siri Ucapan Penting Rangka Rancangan Jangka Panjang Ketiga (RRJP3)*. Kuala Lumpur: Jabatan Penerangan Malaysia.

Sumber Elektronik

Bank Islam, *Produk, Profil BIMB*, 2004

www.bankislam.com.my/. Layari pada (11 Oktober 2004)

Bank Negara Malaysia, *Islamic Financial Institutions*, 2005

www.bnm.com.my layari pada (1 April 2004)

Bank Islam Malaysia Berhad, *Total Branches and Staff*,

[www.bankislam.com.my/berita mei 23 e.htm/](http://www.bankislam.com.my/berita_mei_23_e.htm/). (14th October 2003)

CSR Europe (2001). "Preparing Today's and Tomorrow's Manager: A Survey on Companies Attitudes and Training on Corporate Social Responsibility, CSR Europe." Brussels, <http://www.csreurope.org/ourpublications/default.aspx>, accessed on 12 Januari 2004.

EIRIS (2001), "Guide To Ethical Banking, London: Ethical Investment Research Service, <http://www.eiris.org/Files/EIRISnewsletterPDFs/2001/summersupp.pdf>

EIRIS (2003), " EIRIS Guide to Responsible Banking, London: Ethical Investment Research Service, <http://www.eiris.org/Files/Otherpublications/bankersguide.pdf>. accessed on 14 July 2004.

Islamic Banking List of Players Reports,

[www.bnm.gov.my/fin sys/islamic/players.htm/](http://www.bnm.gov.my/fin_sys/islamic/players.htm/), 1997-2000.(15 Januari 2006)

Philip Gerrard dan J. Barton Cunningham (1997), "Islamic Banking : A Study In Singapore", *International Journal of Bank Marketing*, Vol. 15 No. 6, hlm 204-216. <http://miranda.emeraldinsight.com/> (28 Mac 2005)

Sudin Haron, Norafifah Ahmad dan Sandra L. Planisek (1994), "Bank Patronage Factors of Muslim and Non-Muslim Customer", *International Journal of Bank Marketing*, Vol. 12 No. 1, hlm 32-40.

<http://miranda.emeraldinsight.com/> (28 Mac 2005)

[www.bnm.gov.my/fin sys/islamic/total financing.htm/](http://www.bnm.gov.my/fin_sys/islamic/total_financing.htm/). 15 Januari 2006

- Anderson, W.T.Jr, Cox, E.P dan Fulcher, D.G. 1976. Bank Selection Decisions and Market Segmentation. *Journal of Marketing*. **40**: 40-45.
- Ahmad, N. dan S. Haron. 2002. Perceptions of Malaysian Corporate Customers towards Islamic Banking Product and Services. *International Journal of Islamic Financial Services*. **3**:13-29.
- Abbas, S.Z.M.,M.A.A. Hamid, H. Joher, dan S. Ismail. 2003. Factors That Determine Consumers Choice in Selecting Islamic Financing Products. *International Islamic Banking Conference 2003*. **4**: 1-5.
- Al-Khater, K. dan K. Naser. 2003. Users Perception of Corporate Social Responsibility and Accountability: Evidence from An Emerging Economy. *Managerial Auditing Journal*. **18**: 538-48.
- Evans, R.H. 1979. Bank Selection: It All Depends on the Situation. *Journal of Bank Research*. **14**: 242-5.
- Erol, C. dan El-Bdor, R. 1989. Attitudes, Behaviour and Patronage Factors of Bank Customer towards Islamic Banks *International Journal of Banking Marketing*. **7**: 31-9.
- Erol, C., E. Kaynak, dan R. El-Bdour. 1990. Conventional and Islamic Bank: Patronage Behaviour of Jordanian Customers. *International Journal of Banking Marketing*. **8**: 25-35.
- Greenwood, M.R .2001. Community as a Stakeholder. Focusing on Corporate Social and Environmental Reporting. *Journal of Corporate Citizenship*. **4**: 31-46.
- Javalgi, R.G., Armaco, R.L. dan Hosseini, J.C. 1989. Using the Analytical Hierarchy Process for Bank Management: Analysis of Consumer Bank Selection Decisions. *Journal of Business Research*. **19**: 33-49.
- Kader, R. A. 1995. Bank Islam Malaysia: Market Implications. *Leading Issue in Islamic Banking and Finance*. Kuala Lumpur: Pelanduk Publications.
- Kaynak, E. 1986. How to Measure Your Bank's Personality: Some Insight from Canada. *International Journal of Bank Marketing* **4**: 54-68.
- Laroche, M., Rosenblatt, J.A. dan Manning, T. 1986. Services Used and Factors Considered Important in Selecting a Bank : An Investigation across Diverse demographic Segments. *International Journal of Bank Marketing*. **4**: 35-55.
- Metawa, S.A. dan M. Al-Mossawi. 1998. Banking Behaviour of Islamic Bank Customer: Perspective and Implications. *International Journal of Banking Marketing*. **16**: 299-313.

- Othman, A. 2001. Adopting And Measuring Customer Service Quality (SQ) in Islamic Banks: A case Study in Kuwait Finance House. *International Journal of Islamic Financial Services*. **3**: 4-9.
- Othman, A. dan L. Owen . 2002. The Multi Dimensinality of Carter Model to Measure Customer Service Quality (SQ) in Islamic Banking Industry : A Study in Kuwait Finance House. *International Journal of Islamic Financial Services*.
- Ringgall, J. 1980. A New Study: How Newcomers Select Banks. *ABA Banking Journal*. **72**: 93-4.
- Tan, C.T dan Chua, C. 1986. Intention, Attitude and Social Influence in Bank Selection: A Study in an Oriental Culture. *International Journal of Banking Marketing*. **4**: 43-53.
- Turnbull, P.W dan Gibbs, M.L. 1989. The Selection of Banks and Banking Service among Corporate Customers in South Africa. *International Journal of Bank Marketing*, **7**:36-9.